

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

о раду и активностима
Међународне комисије за слив реке Саве
за период 1. април 2019. године – 31. март 2020. године

Док. бр. WD-20-2/2-3

САДРЖАЈ

Увод.....	4
1. Интегрално управљање водама.....	6
1.1. Управљање речним сливом.....	6
1.2. Управљање поплавама.....	7
1.3. Превенција и контрола акцидената.....	10
2. Пловидба.....	11
3. Управљање подацима и информацијама.....	15
4. Међусекторска и развојна питања.....	17
5. Правна и финансијска питања.....	20
5.1. Правна питања.....	20
5.2. Финансијска питања.....	21
6. Сарадња и укључивање заинтересованих страна.....	23
6.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама.....	23
6.2. Укључивање младих генерација кроз Парламент младих са слива Саве....	24
Прилози.....	26
Прилог I. Списак чланова и заменика чланова Савска комисије.....	27
Прилог II. Списак националних институција одговорних за спровођење FASRB.....	28
Прилог III. Списак догађаја организованих/коорганизованих од стране ISRBC у току финансијске 2019. године.....	30
Прилог IV Пројекти повезани са FASRB-ом који су завршени или је финансијске 2019. године њихово спровођење у току.....	32
Прилог V Пројектни предлози повезани са FASRB-ом а припремљени током финансијске 2019. године.....	35
Прилог VI. Акроними и скраћенице.....	36

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив реке Саве (*ISRBC, Савска комисија*) прописане су Оквирним споразумом о сливу реке Саве (FASRB, Оквирни споразум) и још конкретније, Прилогом I Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив реке Саве. Једна од обавеза Савске комисије, према Статуту, јесте подношење годишњих извештаја о свом раду државама странама Оквирног споразума (Босна и Херцеговина, Република Хрватска, Република Србија и Република Словенија). У складу с тим припремљен је и овај Годишњи извештај о раду и активностима Савске комисије за период од 1. априла 2019.године до 31. марта 2020.године (*Годишњи извештај*).

Годишњи извештај односи се на финансијску 2019. годину¹. Сви програми и планови рада који се спомињу у овом Извештају такође одговарају наведеној финансијској години.

Најважнији догађај који је обележио финансијску 2019. годину био је Осми састанак страна, одржан у Сарајеву 24. октобра 2019. године.

Слика 1. Осми састанак страна –Сарајево, 24.октобар 2019.године;

Осми састанак страна потврдио је два изузетна резултата постигнута у спровођењу Оквирног споразума од последњег састанка страна (Блед, 7. јуна 2018.године):

- развој првог заједничког Плана управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве (Sava FRMP), одобреног на састанку доношењем заједничке изјаве и
- успостављање и почетак оперативног коришћења Система упозоравања на поплаве и предвиђање поплава у сливу реке Саве (Sava FFWS), чији ће даљи рад и развој олакшати спровођење Меморандума о разумевању који прецизно уређује међусобна права и обвезе институција, а чије су потписивање, у што краћем року, снажно подржали високи представници свих земаља на састанку.

Високи представници држава страна такође су прихватили „Извештај о спровођењу Оквирног споразума о сливу реке Саве за период од 1.априла 2018.године до 31. марта 2018. године“, препознали сав уложени труд као и значајне резултате постигнуте у

¹ Финансијска година у Савској комисији почиње 01.04. текуће и завршава се 31.05. следеће године.

извештајном периоду и потврдили приоритетне активности у даљем спровођењу Оквирног споразума. Стране су такође одале признање међународним организацијама и институцијама за значајни допринос у спровођењу приоритетних пројеката и позвале их да подрже спровођење планираних активности Савске комисије и у наредном периоду.

У финансијској 2019. години такође је постигнут значајан напредак у развоју другог Плана управљања сливом реке Саве (*Sava RBMP*) као и у спровођењу Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум. У *пловидби* Савска комисија је била усмерена на активности на обнови и развоју пловидбе и транспорта на пловном путу реке Саве и на наставак рада на стандардима који се односе на безбедност пловидбе и друге техничке стандарде, у складу с најновијим достигнућима Еуропске Уније (EU) на том пољу. Што се тиче размене података и информација, додатно су побољшани и географски и хидролошки информациони системи (*Sava GIS, Sava HIS*). Савска комисија активно је учествовала у припреми Интегрисаног развојног програма коридора река Саве и Дрине (*Sava-Drina River Corridor Integrated Development Program-SDIP*), вођеног од стране Светске банке, у спровођењу пројеката везаних уз Оквирни споразум и у припреми разних пројектних предлога којима је циљ подршка планираним активностима.

Детаљан приказ активности и резултата дат је у поглављима 1-6 овог Извештаја.

Прилози овом Извештају садрже: Списак чланова и заменика чланова Савске комисије (Прилог I); Списак националних институција одговорних за спровођење Оквирног споразума (Прилог II); Списак догађаја које је Савска комисија организовала /суорганизовала у финансијској 2019.години (Прилог III); Пројекте повезане са Оквирним споразумом који су спроведени или је у току 2019.финансијске године њихово спровођење у току (Прилог IV); Пројектне предлоге везане с Оквирним споразумом припремљене током финансијске 2019. године (Прилог V); Списак акронима и скраћеница (Прилог VI).

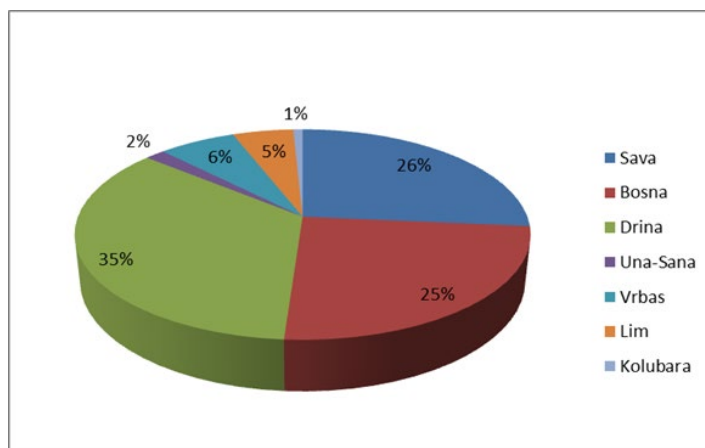
1. Интегрално управљање водама

У току извештајног периода Савска комисија је била фокусирана на наставак активности повезаних са свим аспектима интегралног управљања водама: другим циклусом планирања управљања речним сливом, планирањем управљања ризиком од поплава, питањима везаним за нанос, спречавање акцидента, као и развојем повезаних интегралних система, што је укључивало даље побољшање хидролошких и хидрауличких модела. Међутим, као што је наведено у уводним напоменама, финализација првог заједничког Sava FRMP-а и оперативна употреба Sava FFWS-а морају се истаћи као најмерљивији резултати. Савска комисија такође је уложила значајне ресурсе у припрему различитих пројеката и пројектних предлога с циљем подршке текућим и планираним активностима.

1.1. Управљање речним сливом

Израда Плана управљања сливом реке Саве прописана је чланом 12. Оквирног споразума, а представља најзначајнији задатак у остваривању једног од његових кључних циљева – успостављању одрживог управљања водама у сливу реке Саве. Након што је први Sava RMBP одобрен на Петом састанку држава страна (Загреб, 2. децембра 2014. године), активности другог циклуса планирања управљања речним сливом започете су током 2015. године а настављене су припремом Другог извештаја о анализи слива реке Саве (SRBA 2), Привременог прегледа значајних питања управљања водама у сливу (Significant Water management Issues-SWMI) и оквиром другог Плана управљања водама. Даљи кораци у развоју другог RMBP-а спроводе се на експертском нивоу кроз рад у стручним групама Савске комисије (PEG RMB и PEG GIS) и наставиће се у наредној финансијској години. Правовремено достављање потребних информација и података од стране земаља неопходан је предуслов за даљи напредак у припреми плана. Додатна подршка развоју целокупног Sava RMBP-а очекује се од Фонда европске економске зоне и Норвешке за регионалну сарадњу. Као одговор на позив Фонда за доставу пројектних предлога, у јуну 2018. године поднет је предлог пројекта „Развој техничке основе за међународно планирање управљања речним сливом у сливу реке Саве: иновативно превазилажење недостатака у прекограничном управљању водама“. Најважнији циљ пројекта је решавање главних недостатака првог Sava RMBP-а, уз коришћење иновативних методологија у прекограничном управљању водама. Након што је прошао први ниво селекције као један од 40 предлога међу више од 700 достављених, 4. јула 2019. године поднет је целокупан пројектни предлог за другу, завршну фазу оцењивања. Коначна одлука о избору пројеката још није била објављена у време припреме овог Извештаја.

Протоколом о управљању наносом, који је ступио на снагу у октобру 2017., прописује се размена података о планираном вађењу наноса на годишњем нивоу. У ту сврху образац за доставу информација о планираном вађењу наноса развијен је и прослеђен странама у марту 2019. године. Од страна се тражи да доставе информације о локацијама, начину вађења, методама одлагања и третмана наноса на реци Сави и њеним главним притокама, као и збирне количине извађеног наноса за подсливове других притока. На темељу достављених података направљен је *Извештај о планираном вађењу наноса у сливу реке Саве за 2019. годину*. Према Извештају укупна запремина планирана за багеровање у 2019. години у сливу Саве износи приближно 3.9 милиона m³. Процентуални удео планираног вађења наноса по појединим рекама дат је на Слици 2:

Слика 2: Процентуални удео планираног вађења речног наноса по рекама за 2019.годину

У складу са Протоколом о управљању наносом, стране су дужне да до краја марта 2020.године припреме *Извештај о реализацији активности према Информацији о планираном вађењу речног наноса за 2019.годину*, као и Информацију о планираном вађењу наноса за 2020. годину.

1.2. Управљање поплавама

У извештајном периоду, Sava FRMP који је припремљен у складу са Протоколом о заштити од поплава уз Оквирни споразум и Директивом ЕУ о поплавама (2007/60/ЕС) завршен је и одобрен на Осмом састанку страна (Сарајево, 24.октобар 2019.године). Државе стране су такође одале признање за активно учешће и допринос Црне Горе развоју Sava FRMP-а и поздравиле његово одобрење од стране Црне горе.

Sava FRMP представља кључни корак у сарадњи страна ка испуњењу једног од главних циљева Оквирног споразума – спречавању или ограничавању опасности као и смањењу и уклањању штетних последица поплава.

У плану је идентификовано 21-но подручје од заједничког интереса за заштиту од поплава на нивоу слива Саве (Areas of Mutual Interest- АМI), која представљају основне јединице за анализу ризика од поплава, укупне површине 5.659 km², што чини 5,8% површине слива реке Саве, на којој живи 1,4 милиона људи. У АМI-јима је идентификовано 38 структурних мера укупне вредности веће од 250 милиона ЕУР, а утврђене су и 42 неструктурне мере, које се углавном односе на целе АМI -је или читав слив Саве. Спровођење мера снажно ће допринети остварењу заједнички договорених циљева – избегавању нових ризика од поплава, смањењу постојећих ризика током и након поплава, јачању отпорности, подизању свести о ризицима од поплава и спровођењу начела солидарности.

Одобрени Sava FRMP, на свим службеним језицима страна, као и на енглеском и црногорском језику, доступан је у дигиталном облику на страници: www.savacommission.org/sfrmp/.

Слика 3. Sava FRMP

Након израде првог плана и током поступка његовог одобрења предузете су значајне мере везане за други циклус управљања ризицима од поплава у сливу Саве. Први нацрт ажуриране заједничке Прелиминарне процене ризика од поплава у сливу реке Саве припремљен је и дискутован од стране релевантних стручних група (PEG FP и PEG GIS), а у току је поступак прикупљања података који се односе на ту активност.

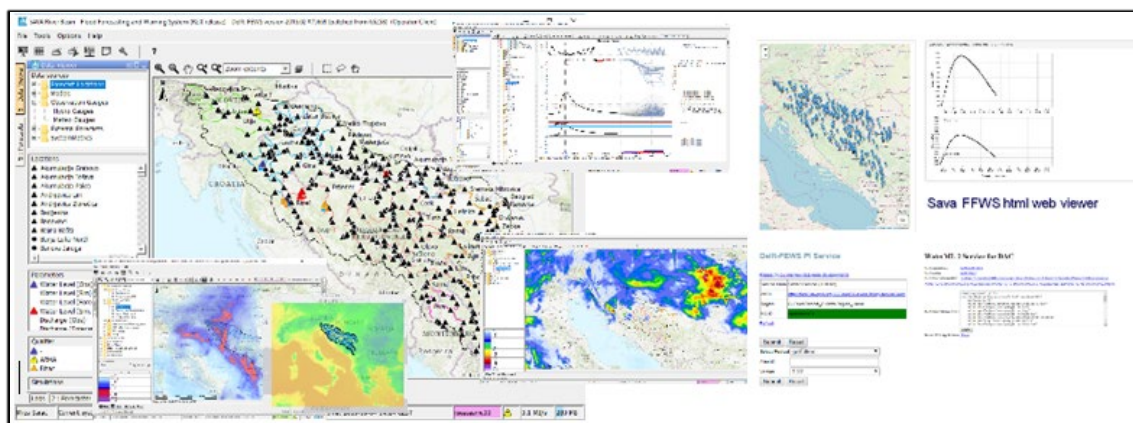
Осим тога, Савска комисија је један од 23 пројектна партнера у оквиру пројекта EU H2020: Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници (*Sustainable Historic Environments hoListic reconstruction through Technological Enhancement and community based Resilience SHELTER*; <https://shelter-project.com/>); који је покренут у јуну 2019.године. Слив реке Саве један је од пет студија случаја у оквиру пројекта (тзв. Open lab area), на којима се проводе следеће главне активности:

- прикупљање података о културно-историјској баштини у подручјима подложним поплавама;
- спровођење анализа утицаја поплава на идентификованим локалитетима;
- умрежавање различитих сектора релевантних за пројектне активности (вода/поплаве, културно-историјска баштина и управљање ванредним ситуацијама);
- континуирана размена знања у Сава Опен лаб-у, као и размена најбољих пракси и процеса узајамног учења између свих осталих студија случаја у оквиру пројекта.

Пројект ће бити настављен у наредним годинама, све до маја 2023.године и знатно ће допринети разумевању директних и индиректних утицаја опасности од поплава на културно-историјска добра.

Након успешног успостављања Sava FFWS-a у 2018. години, систем редовно користе релевантне националне организације (9 институција из 5 земаља одговорних за прогнозу поплава), док Савска комисија прати функционалност и дневне пријаве у систем.

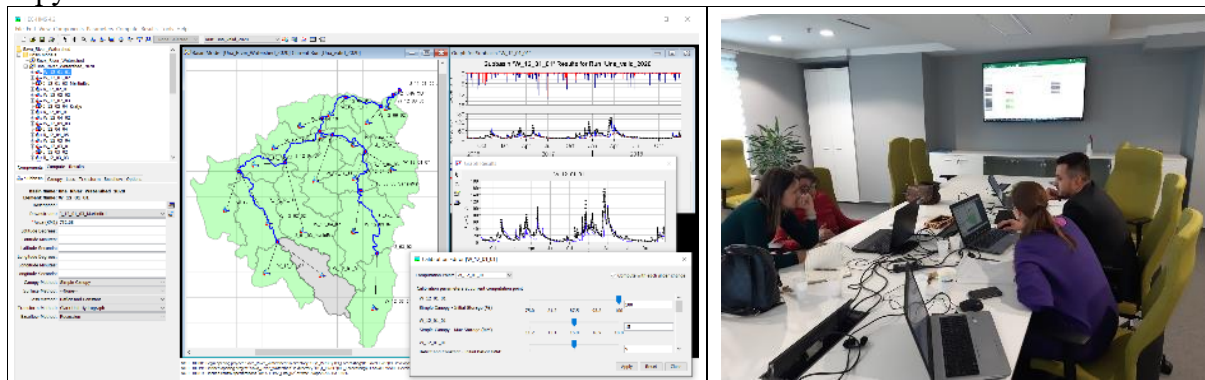
Јединствени систем чак и на глобалном нивоу показао се корисним и од велике додатне вредности за националне прогностичке центре.

Слика 4. Sava FFWS у оперативној употреби

Протокол о заштити од поплава захтева од страна да осигурају редовно одржавање система, па је у том погледу, у оквиру Савске комисије припремљен Меморандум о разумевању. Меморандум регулише улоге и одговорности институција домаћина и корисника система, као и оне трећих страна. Њиме се дефинише и структура тела која ће се успоставити, финансирање и расподела трошкова те свеукупни услови употребе система. Нацрт меморандума прослеђен је странама и Црној Гори у јулу 2019. године у циљу спровођења интерних процедура које претходе потписивању. Потписивање Меморандума, што је пре могуће, од виталне је важности за одрживост и даљи развој система. Службеним оснивањем управљачког одбора и техничке групе (са међународним тимовима) биће осигурана потпуна координација, укључујући и могућност процене рада обављеног на националном и међународном нивоу.

Још једна значајна активност, која се односи не само на Sava FFWS, него потенцијално и на друге заједничке активности, започела је у финансијској 2019. години - надоградња Сава НЕС-НМС хидролошког модела. Изворни модел развијен је 2016. године, путем техничке помоћи Инжењерског корпуса Војске САД-а, уз подршку Секретаријата и релевантних стручних група Савске комисије (PEG FP и PEG HMI). Ову надоградњу модела врше национални стручњаци уз координацију и техничку подршку Секретаријата. У оквиру Секретаријата извршено је иницијално побољшање модела из 2016. године узимајући у обзир утицај нових хидролошких и метеоролошких станица и припремљена потребна техничка документација и временски план рада за националне стручњаке.

Слика 5. Sava HEC-HMS модел и фото илустрација заједничког рада

Сарадња је организована путем телеконференција и укључивала је три заједничка он лајн састанка, два циклуса појединачних састанака по институцијама и неколико директних

консултација. Завршни заједнички састанак са националним стручњацима одржан је у јануару 2020. године у просторијама Савске комисије у Загребу. Додатна подршка од стране Секретаријата пружена је институцијама из Босне и Херцеговине и Црне Горе путем радионица које су у Сарајеву и Бијелини организоване за стручњаке из Босне и Херцеговине у марту 2020. године и кроз он лајн – консултације са стручњацима из Црне Горе. Након финализације, које се очекује до краја априла 2020. године, Sava HEC-HMS модел ће бити пуштен у оперативно коришћење у оквиру Sava FFWS и на тај начин допринети побољшању прогноза поплава у сливу реке Саве.

1.3. Превенција и контрола акцидентата

У извештајном периоду нису забележена хаварисјка загађења вода од прекограничног значаја на сливу реке Саве.

Стране Оквирног споразума користе Систем ране најаве на опасност од акцидентата (AEWS), који је развила и који одржава Међународна комисија за заштиту реке Дунав (ICPDR). Циљеви AEWS -а укључују примање, обраду и пренос информација о загађењу, брзо решавање акцидентних ситуација и пренос информација о њима. AEWS се редовно тестира, два пута годишње, са главним циљем провере функционалности система. Ненајављени тест одржан је 5. новембра 2019. године. Потврђено је, да сам систем ради према очекивању, без проблема техничке природе. Сви Главни међународни центри за узбуњивање (Principal International Alert Centers -PIACs) у државама странама Оквирног споразума могли су обављати главне задатке, иако PIAC -и у Босни и Херцеговини и Србији још увек нису део националних система који функционишу 24 сата дневно седам дана у недељи. У сарадњи с ICPDR -ом Савска комисија је у децембру 2019. године организовала обуку за стручњаке из свих држава страна. Главни циљ обуке била је изградња капацитета националних стручњака укључених у акцидентне ситуације и размена искустава повезаних с функционисањем AEWS-а.

У сврху спровођења два важећа протокола: Протокола о спечавању загађења изазваног пловидбом и Протокола о заштити од поплава, те правовремене припреме за спровођење Протокола о акцидентним ситуацијама, побољшани оперативни одговор у случају акцидентних ситуација који укључује блиску интеракцију и сарадњу између надлежних институција за управљање речним сливом и цивилне заштите, идентификован је као неопходан. У ту сврху припремљен је пројекат под називом Управљање непредвиђеним ситуацијама у сливу реке Саве (Water Contingency Management in the Sava River Basin-WACOM) који је поднет Дунавском транснационалном програму (Danube Transnational Programme; DTP). Глав пратнер на пројекту је Универзитет из Љубљане, док су пројектни партнери институције из сектора управљања водама, цивилне заштите, хидроенергетике и пловидбе. Коначна одлука о финансијској подршци очекује се крајем априла/почетком маја 2020. године.

2. Пловидба

Рад Савске комисије у подручју пловидбе током финансијске 2019. године био је усмерен на наставак активности на обнови и развоју пловидбе и транспорта на пловном путу реке Саве. У исто време настављен је рад на стандардима који се односе на безбедност пловидбе и на другим техничким стандардима.

2.1. Обнова и развој пловног пута реке Саве

У погледу обнове и развоја пловног пута реке Саве, у извештајном периоду настављене су активности на решавању проблема пловидбе на критичним секторима, такозваним уским грлима. Остварен је значајни напредак, како у погледу решавања неких уских грла тако и у припреми пројектне документације за наставак активности.

У Србији су, након завршетка радова на сектору Камичак у току 2018. године, у 2019. години успешно довршени радови вађења речног наноса у сектору Шабац (rkm 90-rkm 104). На целом сектору, најмања дубина при пуној ширини пловног пута од 75 m износи 3 m при ниском пловидбеном нивоу. Србија је започела и с израдом пројектне документације за обнову пловног пута на сектору ушћа Дрине.

У Хрватској је и у 2019. години настављен пројект *Израда студије процене утицаја на животну средину и пројектне документације за активност: Побољшање услова пловидбе на реци Саве од rkm 300 до rkm 329* (пројекат Јаруге-Нови Град). Како би се важне заинтересоване стране укључиле од самог почетка спровођења пројекта, Савска комисија је донијела Одлуку 7/19 којом се успоставља Форум заинтересованих страна. Осим чланова Одбора за пловидбу², у Форум су укључени и представници невладиних организација, цивилног друштва и стручних организација, регионалне и локалне управе из Хрватске и Босне и Херцеговине. Заступљеност представника обе земље посебно је важна јер се ради о заједничком сектору пловног пута. Први састанак Форума одржан је у мају 2019. године, с циљем презентације и расправе о варијантним решењима. На другом састанку одржаном у новембру 2019. године представљена је детаљна разрада опција и еколошка оптимизација концептуалног решења пловног пута. Опште је мишљење да Форум представља побољшање у пракси спровођења пројекта из подручја унутрашње пловидбе и да би се слична пракса требала примјењивати у свим будућим пројектима.

Слика 6. Други састанак Форума заинтересованих страна за пројекат „Јаруге-Нови Град“

² Одбор за праћење и координацију спровођења пројекта Обнова и развој промета и пловидбе на пловном путу реке Саве (успостављен 2011. године);

Хрватска је такође започела с припремом апликације за финансирање пројектне документације за обнову пловног пута на сектору Јасеновац- Сисак.

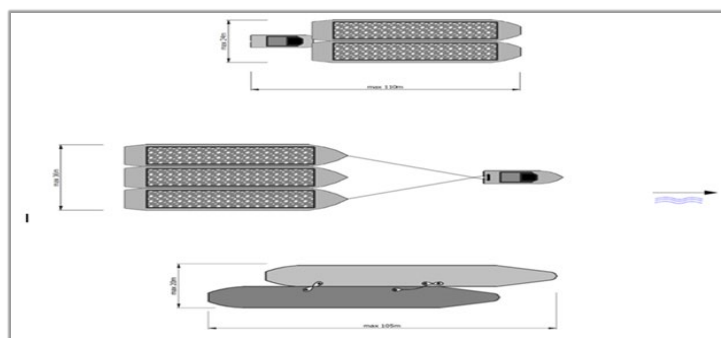
Осим пуне сарадње у спровођењу пројекта Јаруге - Нови Град, Босна и Херцеговина је одржала састанке с представницима међународних финансијских институција и Европске Уније о приоритетним пројектима из подручја пловидбе. Најважнији проблем, разминуравање десне обале реке Саве, је на добром путу да буде решен јер је захтев за доделу бесповратних средстава поднет Инвестиционом оквиру Западног Балкана (Western Balkans Investment Framework-WBIF), уз добре изгледе за одобрење. Вредност пројекта је изнад 8 милиона евра.

2.2. Безбедност пловидбе и повезани технички стандарди

Побољшање безбедности пловидбе једна је од најважнијих активности Савске комисије и у складу с тим, у овом је извештајном периоду, настављен рад на стандардима везаним за безбедност као и на другим техничким стандардима.

Савска комисија учествовала је у раду Стручне групе за Европска правила за унутрашње водне путеве (CEVNI EG), која се састоји од представника држава чланица UNECE-а и речних комисија. CEVNI EG је усвојила предлоге за даље усклађивање правила пловидбе у Европи која се односе на управљање саставима, опрему за спасавање, ограничени поглед с кормиларнице и опрему за систем аутоматске идентификације (AIS). Расправа о аутономном бродарству наставила се с посебном пажњом која је посвећена прилагођењу повезаних прописа. Савска комисија је започела са израдом нацрта измена *Правила пловидбе у сливу реке Саве* у складу с петим ревидираним издањем CEVNI-ја (CEVNI 5).

Радна група PEG NAV се сложила око измена поглавља 11. Правила пловидбе у сливу реке Саве -„Додатни локални захтеви" у погледу максималних димензија пловила и састава на сектору Горња Сава, и те ће измене бити поднете Савској комисији на усвајање у финансијској 2020.години

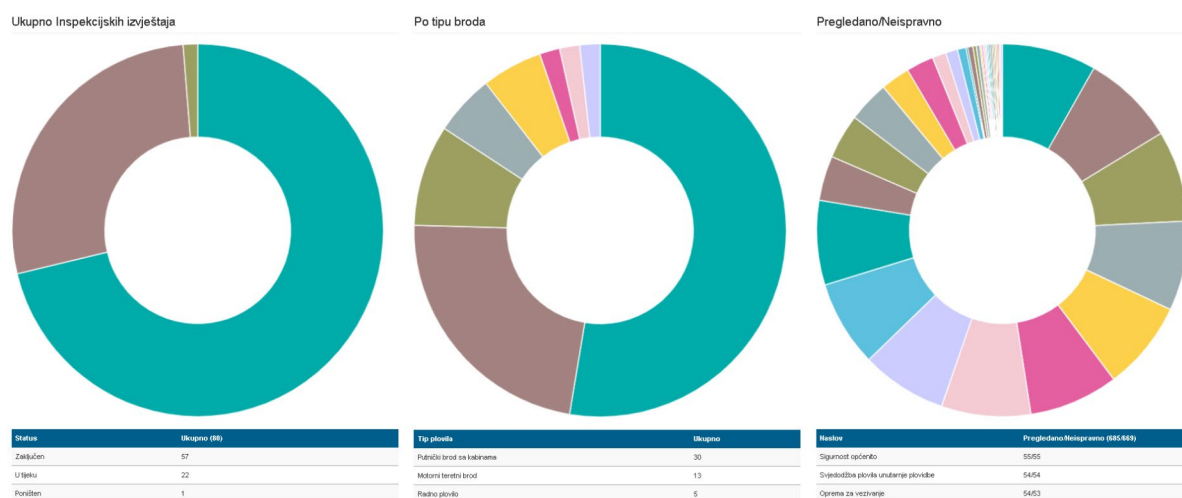
Слика 7. Димензије састава на сектору Горња Сава

Савска комисија наставила је да учествује у раду Европског одбора за израду стандарда у подручју унутрашње пловидбе (CESNI) и његових стручних групе. Циљеви CESNI-ја су допринос усвајању јединствених стандарда на целој мрежи унутарњих пловних путева у Европи у циљу повећања безбедности пловидбе и заштите животне средине у контексту транспорта унутрашњим пловним путевима, промовисања запошљавања у унутрашњој пловидби и повећања атрактивности сектора, у исто време олакшавајући транспорт и промовишући међународну трговину. У 2019.години CESNI је уз значајан допринос Савске комисије, припремио и усвојио различите стандарде који се односе на техничке захтеве за пловила, као и за квалификације у унутрашњој пловидби.

Такође, Савска комисија наставила је с радом на изради нацрта јединственог документа,

Одлуке о Правилима за посаду, с циљем модернизације и дефинисања захтева у вези са квалификацијама и минималним бројем чланова посаде и њиховог усклађивања са стандардима CESNI-ја.

У оквиру праћења спровођења Одлуке 16/17 о увођењу Система за подршку националним институцијама надлежним за проверу безбедности пловидбе довршена је миграција интернет апликације на сервере Савске комисије и апликација је успешно покренута на новој платформи. Секретаријат редовно надгледа рад система и анализира резултате инспекцијских извештаја. У финансијској 2019. години обављене су укупно 83 инспекције. Основни статистички подаци приказани су на слици 8. Додатна анализа функционалности и резултата инспекцијских прегледа обављена је уз учешће инспектора за безбедност пловидбе из савских земаља, на 14. састанку капетана лучких капетанија из слива реке Саве, одржаног у новембру 2019. године у Славонском Броду.

Слика 8. Интернет апликација за подршку националним институцијама надлежним за инспекцију безбедности пловидбе-статистика за финансијску 2019. годину

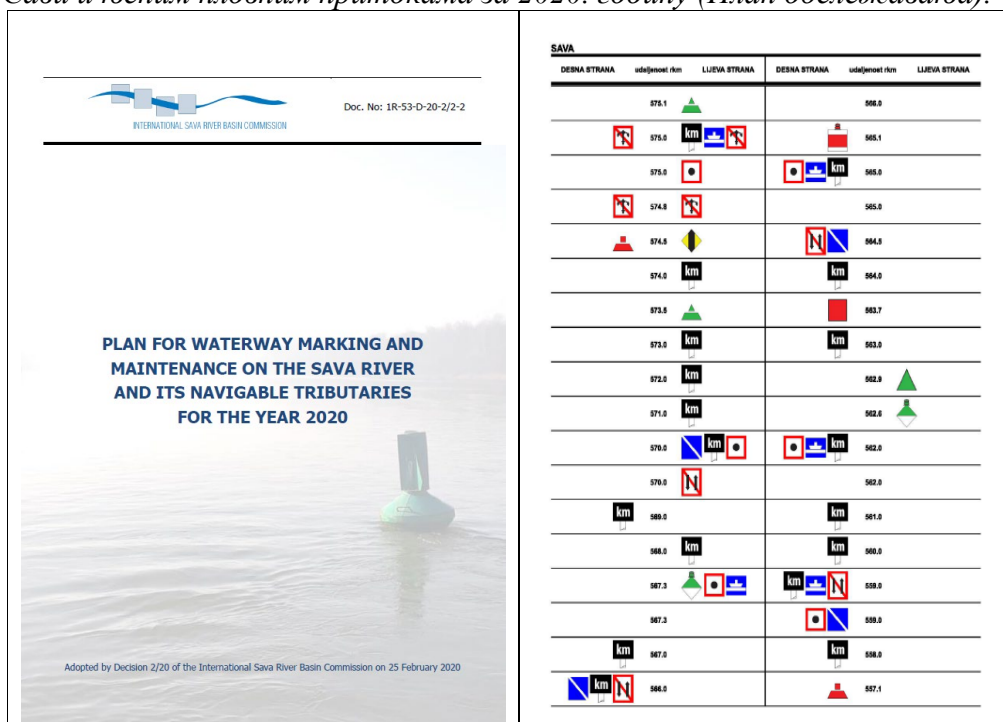
Узимајући у обзир потребу за регулисањем питања која су релевантна за безбедност рекреативне пловидбе на заједничким секторима реке Купе између Хрватске и Словеније, и спремност надлежних институција обеју држава да ускладе режим пловидбе реком Купом, Савска комисија је затражила од Секретаријата да припреми предлог Препоруке о режиму пловидбе за заједничке секторе реке Купе, на основу којих би Хрватска и Словенија ускладиле своје постојеће и усвојиле нове прописе. Припремљен је нацрт Препоруке чије се усвајање очекује почетком финансијске 2020. године.

С циљем побољшања и ажурирања приручника за пловидбу, Савска комисија је припремила нову верзију Даљинара реке Саве, која укључује нову деоницу од rkm 593,8 (друмски мост Галдово) до rkm 727,1 (нуклеарна електрана Кршко). Штампана верзија Даљинара биће доступна у мају 2020. Године. Нова верзија Албума мостова припрема се од децембра 2019., а садржаће и податке о мостовима у Словенији.

Користећи се овлашћењем које има према Оквирном споразуму, Савска комисија је у финансијској 2019. години донела следеће одлуке које се односе на безбедност пловидбе.:

- Одлуку 7/19 о оснивању Форума заинтересованих страна за пројект "Израда студије процене утицаја на животну средину и пројектне документације за активност: Побољшање услова пловности реке Саве од rkm 300 до rkm 329"

- Одлуку 13/19 о усвајању стандарда за електрично извјештавање о бродовима у унутрашњој пловидби у сливу реке Саве
- Одлуку 2/20 о усвајању Плана обележавања и одржавања пловног пута на реци Сави и њеним пловним притокама за 2020. годину (План обележавања).

Слика 9. План обележавања и одржавања пловног пута на реци Сави и њеним притокама за 2020. годину

Како би се олакшало њихово ефикасно спровођење, нова правила се систематски представљају представницима надлежних институција држава страна. Правила која је усвојила Савска комисија редовно се уграђују у законе и прописе у Хрватској и Србији, док их Босна и Херцеговина и Словенија директно примјењују у пракси.

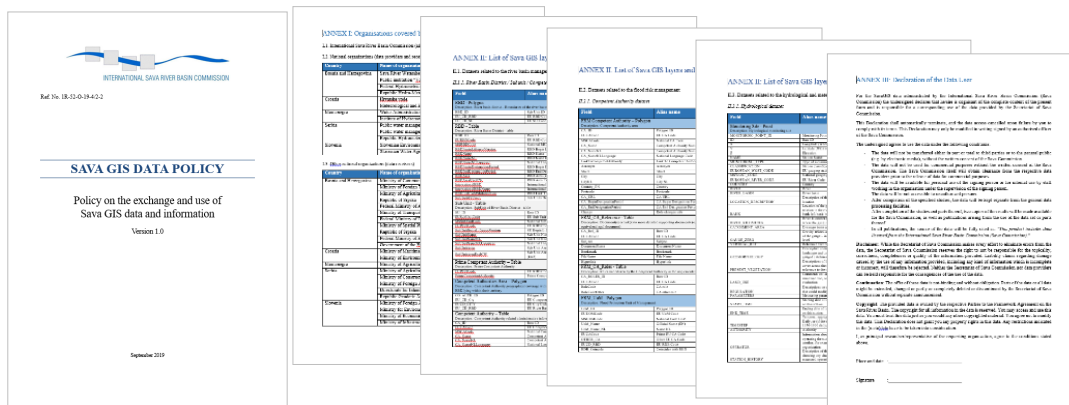
Савска комисија наставила је своју активну улогу у поступку праћења *Заједничке изјаве о водећим начелима о развоју унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав* (Заједничка изјава), што је детаљно изложено у поглављу 7. Комисија је наставила своје учешће и у раду Управног одбора за Приоритетно подручје 1А Дунавске стратегије ЕУ-а и Форума коридора Рајна-Дунав, са циљем подршке развоју пловидбе и промовисања могућности транспорта на реци Сави у оквиру Европске основне транспортне мреже.

3. Управљање подацима и информацијама

У извештајном периоду остварен је велики напредак у управљању подацима и информацијама. Нова FRM база података (у складу са Смерницама за извештавање по ЕУ Директиви о поплавама из 2018.године) осмишљена је и успешно имплементирана у централну базу података Сава ГИС-а у оквиру развоја Sava FRMP-а. Даљи напредак остварен је у размени хидрометеоролошких података кроз Хидролошки информациони систем Саве (Sava HIS), а посебан напредак у размени информација остварен је кроз потпуну функционалност Sava FFWS-а.

3.1. Гео- информацијска питања

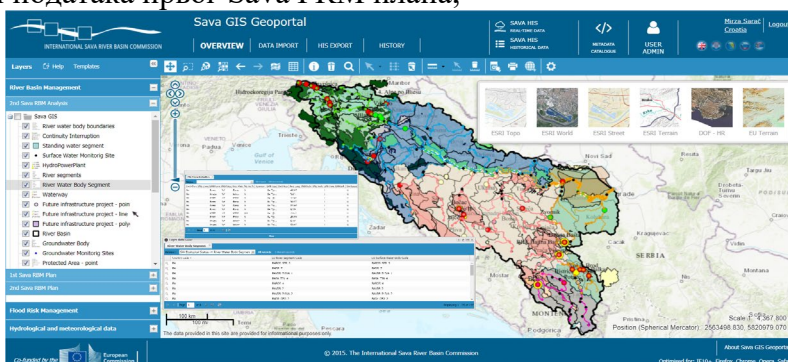
У финансијској 2019.години Секретаријат и PEG GIS припремили су, уз подршку других релевантних стручних група (PEG RMB, PEG FP и PEG HMI), нацрт *Смерница за размену и коришћење података и информација Сава ГИС-а*. Савска комисија је усвојила Смернице у септембру 2019. године, као „живи” документ који ће се, према потреби, ажурирати на ad-hoc основи. То је врло важан корак неопходан за прецизно регулисање права и обавеза у размени података између савских земаља.

Слика 10. Насловна страна Sava GIS смерница и прилози

Сава Геопортал је, заједно са повезаним базама података и интернет апликацијама, био у потпуности оперативан у финансијској 2019.години. Тренутно доступни просторни и атрибутни скупови података у систему су:

- скупови података првог Sava RMB плана;
- подаци и метаподаци повезани с другом анализом слива Саве;
- скупови података првог заједничког извештаја а о прелиминарној процени ризика од поплава;
- скупови података првог Sava FRM плана;

Слика 11. Sava GIS Геопортал (www.savagis.org)

Циклус прикупљања података за потребе развоја другог Sava RMB плана је у току и биће настављен у финансијској 2020. години, као и прикупљање података за ажурирање заједничког извештаја о прелиминарној процени ризика од поплава у сливу Саве.

Спроведене су припремне активности за прикупљање података о културно-историјској баштини у поплавним подручјима у сливу реке Саве, у склопу циљева пројекта SHELTER (описаних у поглављу 1.2.). Прикупљени подаци биће уједињени на исправно структурисан начин и сачувани у Сава ГИС-у за употребу у анализама утицаја поплава у наредним циклусима планирања управљања ризицима од поплава. У ту сврху биће надограђена постојећа ИТ инфраструктура Сава ГИС-а и побољшана база података.

Дужна пажња посвећена је одржавању система и сигурности података. Сигурносна копија података чува се свака 4 месеца, док се додатна сигурносна копија прави ручно након сваког циклуса доставе (нпр. у склопу достављања података за планирања управљања сливом и ризицима од поплава).

Активности на даљим побољшањима система, укључујући развој нових модула Сава Геопортала за пловидбу, управљање наносом и превенцију акцидената, као и развој напредних алата за услуге мапирања и извештавања те систем подршке одлучивању, још увек су у фази планирања, уз истовремено тражење финансијске подршке из спољних извора.

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

Сава HIS успостављен је у сврху спровођења *Смерница за размену хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве (2014)* и представља врло ефикасан алат за прикупљање, чување, анализу и извештавање хидролошких и метеоролошких података о падавинама, температури ваздуха, висини снежног покривача, водостају, протоку, температури воде, мутноћи, као и низу статистичких параметара.

Број хидролошких и метеоролошких станица у Сава HIS -у стално расте, првенствено због потреба Sava FFWS-а. Преглед постојећих станица (у заградама је дат број станица са подацима у реалном времену) у Сава HIS -у приказан је у Табели 1.

Табела 1. Преглед доступних станица у Сава HIS -у

Тип мерне станице	BA	HR	ME	RS	SI	Укупно
Хидролошке станице	108 (96)	131 (125)	11 (11)	28 (25)	32 (26)	310 (283)
Метеоролошке станице	75 (74)	49 (42)	5 (4)	12 (10)	76 (76)	217 (206)

Подмодул Сава HIS -а за прикупљање података у реалном времену, континуирано се користи у Sava FFWS платформи, кроз реплику инсталирану на локацији примарног домаћина система у ARSO-у (Љубљана). Она такође функционише без икаквих проблема.

На основу доступних хидролошких и метеоролошких података у Сава HIS-у, које достављају институције надлежне за достављање предметних података из земаља, у Секретаријату су припремљени нацрти хидролошких годишњака за 2012., 2013., 2014., 2015. и 2016. годину. Хидролошки годишњаци дају преглед основних података са одабраних хидролошких и метеоролошких станица у сливу реке Саве, укључујући одговарајуће статистичке анализе. Годишњаци ће бити финализовани након доставе недостајућих података од стране националних хидрометеоролошких служби, што се очекује почетком финансијске 2020. године.

4. Међусекторска и развојна питања

Заједнички акциони план за слив реке Саве (ЈПА SRB) припремљен је у пролеће 2017. године а подржан је *Заједничком изјавом представника држава страна Оквирног споразума и Црне Горе о Плану активности и кључним тачкама за слив реке Саве као катализатору сарадње у регији*³, усвојеном на Бледу (SI) 15. јуна 2017. године. ЈПА SRB оцртава пут ка одрживом развоју и расту у регији са циљем да служи као катализатор даљег побољшања сарадње.

Светска банка, која је подржала израду нацрта ЈПА SRB -а, наставила је на одређени са тим напорима, припремом Програма интегрисаног развоја коридора река Саве и Дрине вишефазним приступом (*Sava and Drina Rivers Corridors Integrated Development Multiphase Approach Program* (SDIP)). Виши циљ SDIP-а је да се олакша интегрално прекогранично управљање водним ресурсима и развој дуж коридора река Саве и Дрине. Програм (SDIP) ће се спроводити кроз секвенцијални и симултани двофазни програмски приступ. Две фазе спроводиће се током десетогодишњег периода планирања (2020-2030), са пет земаља учесника: Србија, БИХ, Црна Гора, Хрватска и Словенија. Циљ прве фазе SDIP-а је да се побољша заштита од поплава, превоз терета унутрашњим пловним путевима и унапреди прекогранична сарадња у сектору вода у коридорима река Саве и Дрине. Прва фаза укључује подпројекте с високом спремношћу за спровођење који су релевантни за циљеве програма. Друга фаза ће се делимично преклапати с првом и предвиђена је за спровођење подпројеката који ће бити припремљени током прве фазе како би се додатно ојачала интеграција и повезивост региона. Подпројекти ће се спроводити на националном нивоу и имаће кумулативне користи за цео регион.

Табела 2: Предложене области спровођења и временски оквир имплементације SDIP-а

Приоритетне области	Земље	Фаза I	Фаза II
		2020-2026	2023-2030
Заштита од поплава и управљање животном средином	БИХ, Србија, Црна Гора		
	БИХ, Србија		
Побољшање пловних путева	БИХ	Разминиравање десне обале реке Саве	
	Хрватска		
Побољшање лучких капацитета	БИХ, Хрватска		
	Србија		
Регионални дијалог и студије	БИХ, Хрватска, Црна Гора, Србија и Словенија		

Легенда

Имплементација фазе 1
 Припрема за фазу 2
 Имплементација фазе 2

Савска комисија активно је подржала припрему SDIP-а пружањем потребних информација, прегледом привремених резултата као и кроз континуирани дијалог с представницима Светске банке.

Регионална компонента SDIP -а подржаће политички дијалог, консултације, припрему планова и студија како би се ојачала веза између водних услуга и повезивост са циљевима регионалног развоја и економске сарадње. Предложене активности у оквиру регионалне компоненте (нпр. припрема другог Sava RMB плана, хидролошка студија, студија о

³ Заједничка изјава и ЈПА SRB је доступна овде: <https://www.savacommission.org/publication>

наносу, стратегија адаптације на климатске промене, Мастер план за одрживи развој туризма те надоградња система праћења, предвиђања и управљања поплавама за слив реке Саве) допринеће спровођењу Оквирног споразума и побољшати резултате других текућих релевантних регионалних активности. Такође, за сарадњу у оквиру Савске комисије посебну тежину има планирано разминување десне обале Саве (у Босни и Херцеговини), које би се требало извршити кроз бесповратна средства.

SDIP ће спроводити земље које учествују у програму на усклађен начин путем два нивоа координације: на националном и регионалном нивоу. На регионалном нивоу требала би се уз подршку финансирања бесповратним средствима успоставити радна група (Task force) састављена од овлашћеног(-их) представника Секретаријата Савске комисије и виших званичника земаља из кључних сектора као што су управљање водама, саобраћај, енергетика и туризам. Регионална радна група осигураће платформу за олакšanu размену знања и искустава у спровођењу, осигуравајући снажнији прекогранични дијалог. Осим тога, у Секретаријату Савске комисије биће смештена нова регионална јединица за спровођење пројеката како би се спроводиле регионалне активности које ће се финансирати искључиво бесповратним средствима мобилисаним из различитих извора, укључујући WBIF и GEF. Споразум о додели бесповратних средстава, биће потписан са Савском комисијом након што се осигура финансирање, а у њему ће бити специфициране договорене активности и механизми спровођења. Током припреме споразума биће спроведена оцена капацитета Секретаријата како би се осигурало његово неометано функционисање у спровођењу свих редовних активности предвиђених Оквирним споразумом. Одобрење и почетак спровођења SDIP-а очекује се у финансијској 2020. години.

Савска комисија наставила је с напорима за прибављање финансијске подршке активностима везаним за одрживи речним туризам. С тим у свези припремљен је пројектни предлог Danube EcoTOURism, у сарадњи са неколико партнера под вођством European Wilderness Society (АТ). Главни циљ пројекта било је јачање међурегионалне сарадње у остваривању заједничког и интегралног приступа очувању и управљању природном и културном баштином и ресурсима у дунавској регији користећи екотуризам као алат за постизање одрживог економског развоја. Нажалост, пројектни предлог поднет DTP-у није одабран.

Други пројектни предлог поднет DTP-у је SavaBike, са Регионалном развојном агенцијом Посавје (СИ) као водећим и Савском комисијом као придруженим партнером. Главни циљеви пројекта су пројектовање бицикличке руте дуж реке Саве и промовисање бициклизма као одрживог начина мобилности. SavaBike одабран је за други ниво евалуације, а коначна одлука о финансирању очекује се крајем априла/почетком маја 2020. године.

О активностима на развоју бицикличке стазе уз реку Саву разговарало се и на састанку Радне групе за одрживи туризам (TTG) одржаном у октобру 2019. године. Чланови TTG -а су такође поделили информације о другим актуелним пројектима и активностима те разменили идеје за будуће пројекте везане за одрживи развој туризма. Осим тога, део састанка одржан је заједно с PEG NAV-ом како би се иницирао и продискутовао пројект чији је циљ развој вишејезичне мобилне апликације за речни туризам која би побољшала размену и ширење информација о туристичкој понуди, олакшала приступ туристичким објектима и уопште потакнула развој одрживог туризма у сливу реке Саве. У следећем периоду ће се тражити могућности финансирања за овај пројектни предлог.

Након процене повезивања сектора вода-храна-енергетика-екосистеми у сливу реке Саве 2016. године и сличне процене слива реке Дрине 2017. године, покренут је наставак пројекта *Drina Nexus*, уз финансијску подршку Италије и спровођење од стране Секретаријата Конвенције UNECE-а о водама. Активности су усмерене на (1) побољшање билатералних поступака праћења и размене информација, (2) процену статуса ерозије и седиментације и антропогених учинака у сливу Дрине као и предлагање приоритетних мера за ограничавање ерозије, (3) преглед релевантних међународних искустава и правних могућности за формализацију регулације протицаја за различите потребе и (4) организација дијалога са заинтересованим странама о одрживом улагању у обновљиву енергију. У склопу овог пројекта Савска комисија је била домаћин састанка стручне групе о регулисању протицаја и еколошком протицају у јуну 2019. године, а такође је учествовала на радионици *Деловање преко сектора и граница за одрживу будућност слива реке Дрине*, организованој од стране UNECE-а у Београду 29. октобра 2019. године. Такође, привремени резултати пројекта *Студија о еколошком протицају и регулација протицаја реке Дрине, студија наноса, ерозије и мониторинга у сливу реке Дрине* презентовани су и дискутовани на састанку PEG RBM у јануару 2020. године. Завршни извештај са препорукама биће доступан ускоро.

5. Правна и финансијска питања

5.1. Правна питања

Оквирни споразум и његови протоколи пружају врло ефикасну основу за сарадњу у региону која укључује различите секторе држава страна, локалне власти и низ других заинтересираних страна. Тиме је побољшана сарадња, свест, знање и капацитети на међусекторском и другим нивоима у свакој држави страни, као и у регионалном контексту.

Кад је реч о статусу Оквирног споразума, Савска комисија поднела је странама предлог одређених измена са циљем да се осигура додатна ефикасност у његовом спровођењу, првенствено изменом поступка доношења планова управљања сливом и ризиком од поплава, али се још увек чекају информације о спремности свих држава страна да спроведу завршни поступак усклађивања. Тренутни статус у вези са протоколима уз Оквирни споразум дат је у Табели 3.

Табела 3. Преглед статуса Протокола уз FASRB

Протокол	Потписан	На снази од
Режим пловидбе	Крањска гора, 03.12.2002. год.	29.12.2004. год.
Спречавање загађења вода пловидбом	Београд, 01.06.2009. год.	08.10.2017. год.
Заштита од поплава	Градишка, 01.06. 2010. год.	27.11.2015. год.
Управљање наносом	Брчко, 06.07.2015. год.	08.10.2017.год.
Ванредне ситуације	Финално усклађивање очекује се крајем 2020.године	
Прекогранични утицај	Потреба за развојем предметног Протокола се разматра.	

Осим четири горе наведена протокола који су на снази, у табели су наведене и информације о два протокола о којима је потребна додатна расправа, завршним усклађивањем или постизањем сагласности у вези с потребом/додатном вредношћу њиховог развоја. Протокол о ванредним ситуацијама обухвата неколико циљева усмерених на утврђивање опасних активности, њихов карактер и могуће последице, спречавање, планирање и спремност у ванредним ситуацијама, одговарајући систем узбуњивања и упозоравања који је компатибилан с постојећим системима на нивоу слива, процену ванредних утицаја, реакцију на хитне ситуације и узајамну помоћ држава страна. Савска комисија усвојила је Нацрт протокола и доставила га странама на завршну ревизију. Финално усклађивање Протокола очекује се до краја 2020. године. Протокол о прекограничним утицајима првобитно је требао регулисати питања која се односе на мере за осигурање интегритета водног режима у сливу реке Саве и уклањање или смањење прекограничних утицаја на воде других страна узрокованих економским и/или другим активностима. У међувремену су све државе стране ратификовале Еспоо конвенцију, на коју се протокол углавном ослања, па су организирана стручна саветовања како би се преиспитала стварна корист од нацрта овог протокола. Закључено је да Протокол у садашњем облику више није неопходан као додана вредност већ постојећим механизмима. Ради даљег разматрања, Савска комисија основала је радну групу, а одржано је неколико округлих столова како би се ово питање расправило. Још није постигнут консензус о потреби за овим протоколом и то се питање још увек разматра.

Стална правна подршка пружена је раду Савске комисије, њеним радним групама и Секретаријату, укључујући организацију седница комисије, активности повезане за Осми састанак страна, као и припрему различитих врста докумената у оквиру пројеката у којима учествује Савска комисија (нпр. SHELTER), и развоју нових међународних аката (нпр. Сава FFWS меморандум).

5.2. Финансијска питања

Буџет Савске комисије за финансијску 2019.годину (1.април 2019. –31.март 2020.година), у укупном износу од 546,100.00 EUR усвојен је Одлуком 4/19 на 51-ој Седници Савске комисије (Загреб, март 5-6, 2019.године). Буџет се састоји од редовних годишњих контрибуција држава страна, преноса из резервног фонда и осталих прихода.

Приход *Општег фонда* и расходи у финансијској 2019.години, приказани су у табелама 4. и 5., респективно.

Табела 4. Приходи Општег фонда у финансијској 2019. години

Извор средстава		Приход (EUR)
1	Обавезна контрибуција држава страна	515,960.00
	Босна и Херцеговина	128,990.00 ¹
	Хрватска	128,990.00 ²
	Србија	128,990.00 ³
	Словенија	128,990.00 ⁴
2	Пренос из Резервног фонда	25,407.27⁵
3	Разно	25,699.52⁶
Укупан приход Општег фонда		567,066.79

Напомена: ¹ Контрибуција је плаћена 05.05.2019.год ² Контрибуција је плаћена у два једнака дела, 22.03. и 27. 03.2019.год. ³ Контрибуција је плаћена 14.05.2019.год. ⁴ Контрибуција је плаћена 12.04.2019.год ⁵ Пренос средстава за покривање неочекиваних расхода. ⁶ Део бесповратних средстава за спровођење: EU HORIZON 2020-SHELTER и UNDP-Kura II Студијске посете.

Табела 5. Расходи по основној намени у финансијској 2019. години;

Буџетско поглавље		Издаци ¹ (EUR)
1	Плате и накнаде за особље	444.065,05
2	Текући трошкови	28.739,10
3	Путни трошкови	13.955,71
4	Оперативни трошкови	8.664,97
5	Опрема	6.332,81
Укупни расходи општег фонда		501.757,64²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31.03.2020.год.. ² У складу са финансијским планом Савске комисије, остатак из Општег фонда прерасподељује се у Резервни фонд

Почетни биланс Посебног и узајамног фонда у финансијској 2019. години износио је 31.371,11 ЕУР. Додатни прилив у овај Фонд у раздобљу од 1. 04. 2019. до 31. 03.2020. године износио је 87,780.15 ЕУР, за спровођење следећих пројектних активности:

- *Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници – SHELTER (EU-HORIZON 2020)*
- *Међународна студијска турнеја за кључне заинтересоване стране пројекта КУРА II (UNDP)*

За горе наведене пројектне активности укупни одлив из Посебног и узајамног фонда током финансијске 2019. године износио је 33,274.37 ЕУР.

У складу с Финансијским правилима Савске комисије извршена је редовна ревизија финансијског пословања Савске комисије у финансијској 2018. години, са општим

закључком да је пословање уредно и у складу с правилима и прописима Савске комисије и општим рачуноводственим начелима. Савска комисија прихватила је Извештај о ревизији пословања Савске комисије у финансијској 2018.години на својој 53. седници (25.-26.02. 2020.године).

6. Сарадња и укључивање заинтересованих страна

6.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама

Сарадња Савске комисије с великим бројем међународних организација настављена је током извештајног периода, с посебним нагласком на организације и институције наведене у члану 5. Оквирног споразума.

Савска комисија одржала је добре контакте и сарадњу с различитим телима Европске уније. Наставила је активно учешће у спровођењу Стратегије ЕУ за дунавски регион, као и у процесу израде новог европског правног оквира у унутрашњој пловидби. Савска комисија такође је активно учествовала у неколико догађаја и радионица које су организирана различита тела Европске уније.

Сарадња са ICPDR-ом и Дунавском комисијом (DC) формално се темељи на меморандумима о разумевању, који су склопљени са сваком од комисија, а који пружају могућности за тесну сарадњу и координацију активности комисија. У извештајном периоду та координација је осигурана кроз узајамно учешће на седницама, састанцима стручних група и другим догађањима у организацији партнерских комисија. Савска комисија је била суорганизатор Десетог састанка о праћењу спровођења Заједничке изјаве, чији је домаћин била Дунавска комисија у Будимпешти у септембру 2019. године. С циљем постизања договора о корацима потребним за јачање и одређено „освежење“ процеса Заједничке изјаве Секретаријат Савске комисије имао је састанке са секретаријатима DC-а и ICPDR-а у октобру 2019. године, односно у фебруару 2020. године. У Загребу је у марту 2020. године одржан трилатерални састанак комисија, на којем је договорено да се на следећем, 11. састанку о праћењу спровођења Заједничке изјаве, којем ће 16. и 17. септембра 2020. године у Загребу бити домаћин Савска комисија, представи заједнички предлог будућег процеса. Регионална радионица о изазовима и потребама сектора вода и пољопривреде организирана је у фебруару 2019. године, заједно с ICPDR -ом.

Одржава се сарадња с другим комисијама за пловидбу (нпр. Централном комисијом за пловидбу реком Рајном и Комисијом за реку Мозел), као и с другим комисијама за заштиту река и језера. Савска комисија узела је учешће на традиционалном састанку шефова европских речних комисија задужених за управљање водама у августу 2019. године у Кобленцу (ДЕ), и биће домаћин следећег састанка у августу 2020. године.

Плодна сарадња наставила се с Међународном мрежом сливних организација (International Network of Basin Organization, INBO), уз учешће на Генералној скупштини INBO -а у октобру 2019., на позив организатора. Сарадња с UNESCO- ом интензивирана је кроз заједнички рад на SHELTER пројекту.

Настављена је и сарадња са UNECE-ом. Осим редовног учешћа Савске комисије у оквиру радних група UNECE -а и на другим догађајима, две организације сарађивале су на пројекту Drina Nexus како је описано у поглављу 4.3.

Настављена је сарадња са регионалним међународним организацијама (UNDP, REC, GWP-Med, GWP-CEE), међународним финансијским институцијама (нпр. Светском банком), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, GIS Форум), пословним сектором и невладиним организацијама (WWF, Euronatur итд.). Коначно, контакти су одржавани са дипломатским кором у Републици Хрватској.

Повећани интерес за рад Савске комисије изражен је из многих региона широм света. У априлу и мају 2019. године, Савска комисија је угостила и презентовала свој рад и

поделила искуства са представницима администрација из сектора вода и кључним заинтересованим странама из Азербајџана и Грузије (Студијско путовање за кључне заинтересоване стране пројекта КУРА II) и делегацијом из централне Азије (Казахстан, Киргистан, Таџикистан, Туркменистан и Узбекистан).

На нивоу слива, осим с националним институцијама одговорнима за спровођење Оквирног споразума, сарадња је одржавана и са другим организацијама као што су агенције за воде, хидрометеоролошки заводи држава страна, агенције за унутрашње пловне путеве, лучке капетаније, регистри бродова, регионалне привредне коморе, туристичке организације, факултети и институти који се баве природним и техничким наукама, итд. Осим институција страна, одржавана је добра сарадња и с меродавним институцијама Црне Горе.

Узимајући у обзир важност учешћа заинтересованих страна у оквиру активности Савске комисије и спровођењу Оквирног споразума, током целог извештајног периода настављена је сарадња с релевантним институцијама, невладиним и локалним актерима из слива. Дobar пример учешћа заинтересованих страна од самог почетка припреме пројекта је новоосновани Форум заинтересованих страна за пројект из области пловидбе "Јаруге-Нови Град", као што је описано у поглављу 2.1.

Активности консултација спроведене су организирањем консултативних радионица, јавних презентација и других састанака са заинтересованим странама (наведених у Прилогу III), као и путем консултација на интернет страници Савске комисије у вези са различитим активностима (нпр. развој првог Sava FRMP-а).

Активно укључивање заинтересованих страна осигурава се, пре свега, за институције/организације са статусом посматрача у Савској комисији путем учешћа на састанцима страна, састанцима Савске комисије и њених стручних група. У финансијској 2019. години, организацији EuroNatur одобрен је статус посматрача.

6.2. Укључивање младих генерација кроз Парламент младих са слива Саве

Посебна пажња посвећује се укључивању младе генерације у процесе на сливу, првенствено кроз активности Парламента младих са слива реке Саве (Парламент младих). Осми Парламент младих одржан је 31. маја и 1. јуна 2019. у пограничном подручју Словеније и Хрватске уз реку Сутлу (Кумровец, Вонарје, Козјански регионални парк). Учесници су одабрани на основу најбољих радова на тему „Сарађујмо за воду“. Одабране су екипе ученика из следећих школа: Средња школа „Иван Горан Ковачић“ из Кисељака и Средња техничка школа из Градишке (БА); Управна школа из Загреба и Економска, трговачка и угоститељска школа из Самобора (ХР); Средња школа „Партијарх Павле“ и Средња школа „Црњански“ из Београда (РС); Биотехнички образовни центар - прехранбена школа из Љубљане и Средња школа из Марибора (СИ).

Слика 12. Групна фотографија Парламента младих и постављање ознаке за велике воде на реци Сотли/Сутли

Циљ скупа био је представљање и дискусија о идејама младих са слива о методама усклађивања интереса различитих корисника вода на одређеном подручју и прикупљање сазнања о томе на који би начин млади људи решили могуће сукобе између различитих заинтересованих страна или група на локалном, регионалном и прекограничном нивоу.

У исто време са Парламентом младих у Подсреди (SI) је одржана Прва међународна конференција професора географије. Представници Парламента младих и конференције учествовали су на заједничкој церемонији постављања ознаке за велике воде на мосту на реци Сотли/Сутли између Словеније и Хрватске. Церемонији је присуствовао и г-дин Петер Ковач (Péter Kovács), председник ICPDR-а, који је такође учествовао у раду парламента представљајући рад ICPDR-а и укључивање заинтересованих страна у процесе на нивоу дунавског слива.

Манифестацију су спонзорисали UNDP у Босни и Херцеговини и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде- Дирекција за воде из републике Србије.

Више информација доступно је на интернет страници [Sava Commission](#) као и на интернет страници([web site](#)) и друштвеној мрежи ([Facebook](#)) Парламента младих

Прилози

Прилог I. Списак чланова и заменика чланова Савска комисије

Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина		
Игор Пејић	Члан-Председавајући	Министарство комуникација и саобраћаја Босне и Херцеговине
Бошко Кењић	Заменик члана	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине
Република Хрватска		
Душка Кунштек	Члан-Заменик Председавајућег	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске
Елизабета Кос	Заменик члана	Министарство животне средине и енергетике Републике Хрватске
Република Србија		
Наташа Милић	Члан	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде
Вељко Ковачевић	Заменик члана	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
Република Словенија		
Митја Брицелј	Члан	Министарство заштите животне средине и просторног планирања Републике Словеније
Марко Сотлар	Заменик члана	Министарство спрољних послова Републике Словеније

Прилог II. Списак националних институција одговорних за спровођење FASRB

	Институција	Контакт подаци
Босна и Херцеговина		
1.	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине	Трг Босне и Херцеговине бр. 1, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
2.	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине	Мусала бр. 9, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
3.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске	Трг републике Српске бр. 1, 78000 Бањалука Тел: + 387 51 338 415
4.	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	Марка Марулића бр. 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 551
5.	Министарство саобраћаја и веза Републике Српске	Трг републике Српске бр. 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 404
6.	Министарство саобраћаја и комуникација ФБИХ	Браће Фејића бб, 88000 Мостар Тел: +387 36 550 025
7.	Министарство просторног планирања, грађевинарства и екологије Републике Српске	Трг републике Српске бр. 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 487
8.	Федерално министарство животне средине и туризма	Марка Марулића бр. 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 700
9.	Влада Брчко Дистрикта	Булевар мира бр. 1, 76100 Брчко Тел: +387 49 240-600
Република Хрватска		
1	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске	Присавље бр.14, 10000 Загреб Тел: +385 1 6169 111
2	Министарство животне средине и енергетике Републике Хрватске	Радничка цеста бр.80, 10000 Загреб Tel: +385 1 3717 111
Република Србија		
1.	Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде Републике Србије	Булевар уметности бр.2а 11070 Нови Београд Тел +381 11 2013 360
2.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије	Немањина бр. 22-26, 11000 Београд Тел: +381 11 3619 833
3.	Министарство спољних послова Републике Србије	Кнеза Милоша бр.24-26, 11000 Београд Тел: +381 11 3616 333
4.	Министарство заштите животне средине Републике Србије	Омладинских бригада бр.1, 11070 Нови Београд Тел: +381 11 3110 271

	Институција	Контакт подаци
5.	Републички хидрометеоролошки завод Републике Србије	Кнеза Вишеслава бр.66, 11000 Београд Тел: +381 11 3050 864
6.	Републички геодетски завод	Булевар војводе Мишића бр.39, 11000 Београд Тел: +381 11 265 22 22
Република Словенија		
1	Министарство животне средине и просторног планирања републике Словеније	Дунајска цеста бр.47, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 70 00
2	Министарство спољних послова Републике Словеније	Прешернова цеста бр.25, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 2000
3	Министарство економског развоја и технологије Републике Словеније	Котникова бр.5, 1000 Љубљана Тел: +386 1 400 33 11
4	Министарство инфраструктуре Републике Словеније	Лангусова улица бр.4, 1535 Љубљана Тел:+386 1 478 80 00

Прилог III. Списак догађаја организованих/коорганизованих од стране ISRBC у току финансијске 2019. године

Догађај	Датум	Место	Организатор
Студијска посета кључних заинтересованих страна пројекта КУРА II	7-13 април 2019.	Загреб	Савска комисија
Студијска посета делегација Централне Азије	16 мај 2019.	Загреб	Савска комисија
Форум заинтересованих страна „Јаруге – Нови Град“	22 мај 2019.	Загреб	Савска комисија / Министарство саобраћаја Р.Хрватске
Пети састанак радне групе Sava FFWS за организацију након краја пројекта	28 мај 2019.	Загреб	Савска комисија
Осми парламент младих	31 мај-1 јун 2019.	Кумровец	Савска комисија
Први састанак организационог одбора Осмог састанка страна Оквирног споразума	6 јун 2019.	Загреб	Савска комисија
Радионица у оквиру пројекта Drina Nexus	11-12 јун 2019.	Загреб	Савска комисија, UNECE
39. PEG RBM састанак	18 јун 2019.	Загреб	Савска комисија
Стратешки састанак Савске комисије	02 јул 2019.	Загреб	Савска комисија
Десети састанак о праћењу Заједничке изјаве	11-12 септембар 2019.	Будимпешта	DC, ICPDR, Савска комисија
52. Седница Савске комисије	17-18 септембар 2019.	Загреб	Савска комисија
40. PEG FP састанак	01 октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
Прва радионица заинтересованих страна у оквиру SHELTER пројекта	02 октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
40. PEG RBM састанак	21-22 октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
Осми састанак страна	24 октобар 2019.	Сарајево	Савска комисија, Институције БИХ
22. PEG NAV састанак	29-30 октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
4. TTG састанак	30 October 2019.	Загреб	Савска комисија
Други форум заинтересованих страна „Јаруге –Нови Град“	12 новембар 2019.	Загреб	Савска комисија / Министарство саобраћаја Р.Хрватске
19. PEG GIS састанак	12-13 новембар 2019.	Београд	Савска комисија
14. састанак капетана лучких капетанија	14-15 новембар 2019.	Сл. Брод	Савска комисија / Министарство саобраћаја Р.Хрватске
Округли сто о потреби израде Протокола о прекограничним утицајима	03 децембар 2019.	Загреб	Савска комисија
АЕWS тренинг	06 децембар 2019.	Загреб	Савска комисија, ICPDR
13. Ad hoc FIN EG састанак	9 децембар 2019.	Загреб	Савска комисија
16. PEG HMI састанак	22 јануар 2020.	Загреб	Савска комисија
Калибрација Sava НЕС-НМС модела	23 јануар 2020.	Загреб	Савска комисија
41. PEG RBM састанак	29-30 јануар 2020.	Загреб	Савска комисија

Догађај	Датум	Место	Организатор
41. PEG FP састанак	11-12 фебруар 2020.	Загреб	Савска комисија
53. Седница Савске комисије	25-26 фебруар 2020.	Загреб	Савска комисија
Савска комисија-DC-ICPDR заједнички састанак секретаријата	10 март 2020.	Загреб	Савска комисија

Прилог IV Пројекти повезани са FASRB-ом који су завршени или је финансијске 2019. године њихово спровођење у току

Бр	Наслов пројекта	Статус	Статус пројекта/имплементациони период	Водећи партнер(и) / Консултанти	Буџет (к€)	Извор финансирања
1	Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као угледног примера	У току	Почетак у априлу у 2012. године; Корак 1: Курс о одрживом управљању наносом - Први део- завршен; Корак 2: Примена смерница-у току; Step 3: Курс о одрживом управљању наносом- Други део- прикупљање средстава у току Step 4: Наставак примене смерница- није још покренуто Step 5: Завршна радионица- планирана по завршетку претходних корака	UNESCO, Савска комисија	225.0	UNESCO, Sed-Net
2	Оцена повезаности сектора вода-храна-енергетика-екосистеми и користи од прекограничне сарадње у подручју вода у сливу реке Дрине-наставак	У току	2019-2020	UNECE	N/A	Влада Италије
3	Друга фаза подршке владе САД-а активностима моделовања поплава усливу Саве (укључујући пројекат ЛиДАР за Саву и прибављање ИТ опреме)	Сprovedена	ИТ опрема достављена странама	USACE, ISRBC	N/A	Влада САД
4	Унапређење заједничких активности на управљању поплавама у сливу реке Саве	Сprovedено	Почетак у марту 2017.године; Завршни драфт припремљен и и усвојен као службени предлог Савске комисије; Sava FRMP одобрен на Осмом састанку страна, док је раније одобрен и од стране Црне Горе; База података Sava GIS FRMP имплементирана је заједно са израдом техничке и корисничке документације. Завршено је штампање Sava FRMP-а на свим званичним језицима држава страна, енглеском и црногорском; Дистрибуција Sava FRMP-а је у току.	EPTISA Servicios de Ingenieria S.L, ES	Процена. 2,000.0	Инвестициони оквир за Западни Балкан, спроведено од стране Светске банке
	Развој система прогнозе и упозоравања на	Сprovedен	Почетак у мају 2016. године; 3 предверзије, верзија 1.0 укључујући тестирање и верзија 2.0 имплементирани су и достављени	Deltares, NL; Royal Haskoning DHV,		

Бр	Наслов пројекта	Статус	Статус пројекта/имплементациони период	Водећи партнер(и) / Консултанти	Буџет (к€)	Извор финансирања
	поплаве на сливу реке саве - Sava FFWS		државама странама и Црној Гори заједно са техничком и корисничком документацијом. Спроведена је надоградња Sava HIS-a; Одржане су радионице и обука корисника; Развијен је Меморандум о разумевању везан за редовно функционисање и одржавање Sava FFWS-a. Потписивање Меморандума о разумевању се очекује.	NL; Eptisa, ES; HEIS, BA		
5	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници- SHELTER	У току	Почетак у јуну 2019. године; Период имплементације од 4 године; Почетни састанак одржан је 13.-14ј уна 2019. године; Прва радионица заинтересованих страна у вези с студијом случаја Саве (open lab area) одржана је 2. Октобра 2019. године; Савска комисија до сада је била укључена у развој неколико резултата пројекта (нпр. у израду Плана управљања отвореним лабораторијима, комуникацијског плана, плана управљања подацима и документа о етичким захтевима у складу са EU GDPR -ом.	Tecnalia (ES)/ ISRBC је пројектни партнер	5,999 (Савска комисија 209)	EU фондови (H2020)
6	Обнова пловног пута реке Саве на сектору Јаруге-Нови Град	У току	Уговор за припрему пројектне документације и студије процене утицаја на животну средину потписан је 20. децембра 2018.године Почетни састанак одржан је 4. фебруара 2019. године. На основу Одлуке 2/19 и Одлуке 7/19 Савска комисија основала је Форум заинтересованих страна за развој студије процене утицаја на животну средину и пројектне документације: побољшање услова пловидбе на реци Сави од rkm 300 до rkm 329. Чланови Форума су чланови Одбора за обнову пловидбе, представници невладиних, цивилних и струковних организација као и регионалне и локалне управе са територија	IGH d.o.o., Загреб Hidrokonzalt d.o.o Загреб Elektroprojekt d.d. Загреб	648,8	EC (CEF HR)

Бр	Наслов пројекта	Статус	Статус пројекта/имплементациони период	Водећи партнер(и) / Консултанти	Буџет (к€)	Извор финансирања
			на којима се спроводи пројекат из Босне и Херцеговине и Републике Хрватске, идентификованих на основу јавно објављеног Позива на исказивање интереса за чланство у Форуму. Први састанак Форума одржан је 22. маја 2019. Године. Сви присутни чланови Форума подржали су његово успостављање сматрајући да је то побољшање у пракси спровођења пројеката у области унутрашње пловидбе те да би се сличне праксе требале наставити и у свим будућим пројектима. Други састанак Форума одржан је 12. новембра 2019.године.			
7	Имплементација RIS-а на реци Сави	У току	У Србији, спроведено	Пловпут, RS	~ 1,100.0	ЕС
			У Хрватској имплементација завршена у 2016.години.	РГО комуникације, HR	1,360.0	ЕС (IPA HR)
			У БИХ прикупљање средстава у току		240.0	HR

Прилог V Пројектни предлози повезани са FASRB-ом а припремљени током финансијске 2019. године

Бр	Наслов пројекта	Трајање (год)	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Водећи партнер/ улога Савска комисије	Статус
1	Развој техничке основе за међународно планирање управљања речним сливом у сливу реке Саве: иновативно превладавање недостатака у прекограничном управљању водама	2.5	2,335	ЕЕА и Норвешки фонд за бесповратна средства	Институт за животну средину (SK)/ ISRBC је експертски партнер	Пројектни предлог спремљен и предат за I позив за предлоге од стране ЕЕА и Норвешког фонда за бесповратна средства (рок је 01. јули 2018.године). Предлог је прошао прву фазу евалуације. Целокупан предлог треба да буде поднет до 04.јула 2019.године.
2	Ефикасане, иновативне и регионално хармонизоване националне процедуре за упозоравање на поплаве у сливу реке Саве - SAVA WAPROC	3	~ 2,220	ЕЕА и Норвешки фонд за бесповратна средства EU фондови WBIF	Министарство животне средине и просторног планирања (SI) / ISRBC је експертски партнер	Пројектна пријава спремљена и поднета ЕЕА и Норвешком фонду за бесповратна средства. Пројектни предлог није прошао другу фазу оцењивања.
3	Међусекторски приступ са хидроенергетским и сектором пловидбе за оперативне мере превенције поплава у сливу реке Саве - INAS	2,5	1,400	EU фондови (нпр. DTP)	Институт за воде Републике Словеније(SI)/ ISRBC је пројектни партнер	Пројектни предлог поднет је за 3. позив DTP-а у марту 2019.године
4	План управљања акцидентним ситуацијама на сливу реке Саве - WACOM	2.5	~1,700	EU фондови (нпр. DTP), GEF	Универзитет Љубљана/ ISRBC је пројектни партнер	Пројектни предлог поднет је за 3. позив DTP-а у марту 2019.године
5	Дунавска Ecotour иновација	2.5	~ 1,200	ЕЕА и Норвешки фонд за бесповратна средства	Ferto-Hansag Директорат националног парка (HU)/ ISRBC је експертски партнер	Пројектна пријава спремљена и поднета ЕЕА и Норвешком фонду за бесповратна средства. Пројектни предлог није прошао другу фазу оцењивања.
6	Дунавски EcoTOURism	2.5	~ 2,000	EU фондови (нпр. DTP)	Европско друштво за дивљину (AT)/ ISRBC је пројектни партнер	Пројектни предлог поднет је за 3. позив DTP-а у марту 2019.године.
7	Balkan Bike: Савска бициклистичка стаза у срцу Балкана		~ 2,000	EU фондови (нпр. DTP)	Регионална развојна агенција Посавље (SI)/ ISRBC као придружени партнер	Пројектни предлог поднет је за 3. позив DTP-а у марту 2019.године

Прилог VI. Акроними и скраћенице

AEWS	Систем раног упозоравања на опасност од акцидента (Accident Emergency Warning System)
AIS	Систем аутоматске идентификације
AMI	Подручје од заједничког интереса (за заштиту од поплава) Area of mutual interest (for flood protection)
APC	Спречавање и контрола акцидентних ситуација (Accident Prevention and Control)
ARSO	Агенција за животну средину Републике Словеније
AT	Република Аустрија
BA, БИХ	Босна и Херцеговина
ФБИХ	Федерација Босне и Херцеговине
CCNR	Централна комисија за пловидбу Рајном (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CESNI	Европски одбор за израду стандарда у унутрашњој пловидби (European Committee for drawing up standards in inland navigation)
CEVNI	Европски правилник за пловидбу (European Code for Navigation)
DC	Дунавска комисија (Danube Commission)
DTP	Дунавски транснационални програм (Danube Transnational Programme)
ЕС	Европска комисија
ЕЕА	Европска Економска Зона (European Economic Area)
EG	Стручна група (Expert Group)
Еспоо конвенција	Конвенција о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту
EU	Европска унија
EUSDR	ЕУ стратегија за дунавски регион (Дунавска стратегија)
FASRB	Оквирни споразум за слив реке Саве (Framework Agreement on the Sava River Basin)
FFWS	Систем упозоравања на поплаве и предвиђање поплава у сливу реке Саве (Flood Forecasting and Warning System)
FIN	Финансијска (питања)
FP	Спречавање поплава (Flood prevention)
FRM	Управљање ризиком од поплава (Flood Risk Management)
GEF	Глобални фонд за животну средину (Global Environment Facility)
GIS	Географски информациони систем
GWP CEE	Глобално партнерство за воде-средња и источна Европа (Global Water Partnership Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Глобално партнерство за воде-Средоземље (GWP Mediterranean)

HEC-HMS	Програм за хидролошко моделовање Хидролошко-инжењерског центра (Hydrologic Engineering Center's Hydrologic Modeling System)
HIS	Хидролошки информациони систем
HM(I)	Хидролошка и метеоролошка (питања)
HR	Република Хрватска
HU	Република Мађарска
ICPDR	Међународна комисија за заштиту реке Дунав
INBO	Међународна мрежа сливних организација (International Network of Basin Organizations)
ISRBC	Међународна комисија за слив реке Саве
JPA SRB	Заједнички акциони план за слив реке Саве Save (Joint Plan of Actions for the Sava River Basin)
ME	Република Црна Гора
NAV	Пловидба (Navigation)
PEG	Стална стручна група (Permanent Expert Group)
PIAC	Главни међународни центар за узбуњивање (Principal International Alert Center)
RBM	Управљање речним сливом (River Basin Management)
RCC	Веће за регионалну сарадњу (Regional Cooperation Council)
REC	Регионални центар за животну средину (Regional Environmental Center)
RIS	Речни информациони систем
RS	Република Србија
SDIP	Интегрисани развојни програм коридора река Саве и Дрине. (Sava and Drina Rivers Corridors Integrated Development Program)
SHELTER	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници (Sustainable Historic Environments holistic reconstruction through Technological Enhancement and community based Resilience)
SI	Република Словенија
SRBA	Анализа слива реке Саве (Sava River Basin Analysis)
SWMI	Значајни циљеви управљања водама (Significant Water Management Issues)
UNDP	Развојни програм уједињених нација (United Nation Development Programme)
UNECE	Економска Комисија Уједињених нација за Европу (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
USACE	Амерички војни корпус инжењера (United States Army Corps of Engineers)
WACOM	Управљање непредвиђеним ситуацијама у сливу реке Саве (Water Contingency Management in the Sava River Basin)
WB	Светска банка (World Bank)
WBIF	Инвестициони оквир за западни Балкан (Western Balkans Investment Framework)

WMO	Светска метеоролошка организација (World Meteorological Organization)
WWF	Светски фонд за природу (World Wide Fund for Nature)